

The background of the entire page is a collage of seven aerial photographs showing various landscapes and urban areas. The top row features three images: a dense residential area on the left, a suburban neighborhood with a church in the center, and a coastal area with a lake on the right. The bottom row features four images: a large industrial or commercial area with a highway on the left, a suburban area with a large forested area in the center, and a highway running through a suburban area on the right. A dark blue horizontal band is positioned across the middle of the collage, containing the title and subtitle.

§17.4 BYERNES VÆKST 2016

Galten-Skovby / Hørning / Ry / Låsby

Skanderborg
Kommune

DECEMBER
2016

Oplag: 300 stk.
Udgiver: Skanderborg Kommune
Redaktion: Staben for Kultur, Borgere og Planlægning
Layout: Kirstine Hedensten, Museum Skanderborg
Visualiseringer: Christoffer Gade Olesen
Foto: Skanderborg Kommune og CFBO
Tryk: Kreativt værksted, Hørning
Filmcitater og film udarbejdet af: CFBO
Konsulent vedrørende dialogform: Marie Louise Hartvig Widding, SeTilSiden

Forord

Med Udviklingsstrategien 2014-2017 har Byrådet fokus på "byernes vækst" som et vigtigt tema, der skal tages hånd om i denne byrådsperiode. Det er byerne Galten-Skovby, Hørning, Ry og Låsby, der er udpeget som centerbyer i Kommuneplanen, der tænkes på. Hvad er det helt særlige ved den enkelte by, og hvordan skal den udvikle sig ad åre: hvor er byens steder? hvordan er forbindelserne på kryds og tværs indenfor byen og ind og ud af byen? hvor skal byen vokse hen?

Byrådet har valgt at nedsætte et særligt udvalg til at løse opgaven – ja, faktisk ikke bare ét udvalg, men også 4 underudvalg: ét for hver af de fire byer. Det er borgerforeninger, idrætsforeninger, virksomheder, skoler og dagtilbud, der er blevet bedt om at udpege ildsjæle for hver deres by, til at deltage i arbejdet.

Udvalgene har arbejdet ud fra et kommissorium vedtaget af Byrådet den 22. juni 2016. Opgaven er at komme med anbefalinger til den overordnede planlægning for byen. Planerne skal senere omsættes i en konkret planlægning, og det bliver der, de endelige rammer for f.eks. bebyggelsesprocent og højde skal fastlægges. Ud over en planlægning for den enkelte by har Byrådet også bedt udvalget om at finde løsninger på, hvordan den fremtidige dialog mellem byerne og Byrådet skal være.

Det samlende udvalg er sammensat af fem medlemmer af Byrådet: John Haarup Laursen (formand), Jens Szabo, Karen Lindemann, Claus Leick og Henrik Müller. Derudover har hvert af de 4 underudvalg udpeget to medlemmer til udvalget: fra Galten-Skovby: Thomas Vibjerg (tilflytter) og Martin Frank Nielsen (formand for Forældrebestyrelsen for Galten/Låsby Dagtilbud), fra Hørning: Jørn Vestergaard (udvikler) og Jens Grøftehauge (Hørning Cityforening), fra Ry: Per Rasmussen (Ry City) og Marlene Thanning Helms (Ry Gymnastik og Idrætssamvirke) og fra Låsby: Jacob Kjær (Borgerforeningen) og Laila Andersen (næstformand for skolebestyrelsen ved Låsby Skole).

Sammensætningen af udvalgene for de enkelte byer fremgår på s.5.

Hæftet her indeholder resultatet af udvalgets arbejde. Det afleveres til Byrådet i december 2016, og forventes derefter omsat til kommuneplan, der er grundlaget for lokalplanlægning og bl.a. kommunens investeringer i årene fremover.

John Haarup Laursen
Formand for udvalget

Indhold

s. 5	Udvalg
s. 7	Galten-Skovby Facts om byen Byens særlige steder Forbindelser Vækst Midtbyen Forandringer
s. 21	Hørning Facts om byen Byens særlige steder Forbindelser Vækst Midtbyen Forandringer
s. 35	Ry Facts om byen Byens særlige steder Forbindelser Vækst Midtbyen Forandringer
s. 49	Låsby Facts om byen Byens særlige steder Forbindelser Vækst Midtbyen Forandringer
s. 62	Dialog mellem Byråd og byerne
s. 63	Realisering af planerne

Udvalg

Galten-Skovby:

Thomas Vibjerg (tilflytter)
Martin Frank Nielsen (formand for Forældrebestyrelsen for Galten/Låsby Dagtilbud)
Pia Weedfald Hansen (skoleleder på Gyvelhøjskolen)
Arne Nielsen (udpeget af Projektforum Galten- Skovby)
Charlotte Have (udpeget af GFS)
Jørgen Baastrup Nielsen (udstykker, Skovby Nygaard)
Søren Nebbegaard (udpeget af Erhverv Skanderborg)
Christian Berger (udpeget af Markedsføringsforeningen, Galten-Skovby)
Christian Brændgaard (unge-repræsentant)

Hørning:

Jørn Vestergaard (udvikler)
Jens Grøftehauge (udpeget af Hørning Cityforening)
Annette Kjærsgaard (udpeget af Foreningen til bevarelse af Gl. Hørning)
Jan Høgholm (udpeget af Hørning IF)
Søren Nielsen (udpeget af Projektforum Hørning)
Torben Pedersen (tilflytter)
Jack Hjeronymus (udpeget af ErhvervSkanderborg)
Anne-Grete Nydam (skoleleder på Bakkeskolen)
Julie Diemer Kej (næstformand i Forældrebestyrelsen for Dagtilbud Hørning)

Ry:

Per Rasmussen (udpeget af Ry City)
Marlene Thanning Helms (udpeget af Ry Gymnastik og Idrætssamvirke)
Dorthe Lauridsen (tilflytter)
Karl-Erik Jørgensen (udpeget af Borgerforeningen Ry)
Karina Corneliussen (skoleleder på Mølleskolen)
Jimmy Pedersen (formand for Forældrebestyrelsen i Dagtilbud Ry)
Jens Mastrup (Kildebjerg Ry)
Sune Rørbæk (udpeget af Erhverv Skanderborg)
Robert Ladefoged Laursen (udpeget af Ungerådet)

Låsby:

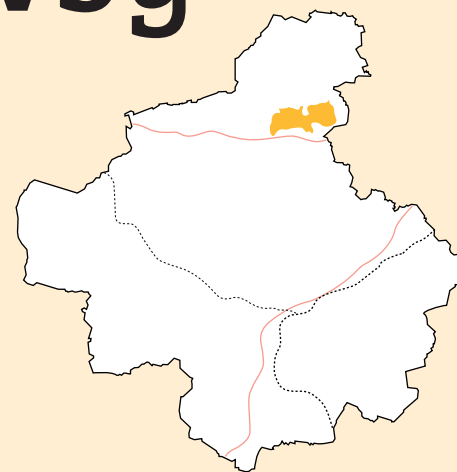
Jacob Kjær (udpeget af Borgerforeningen i Låsby)
Laila Andersen (næstformand for skolebestyrelsen ved Låsby Skole)
Børge Møller (udpeget af Borgerforeningen i Låsby)
Henrik Pedersen (udpeget af Borgerforeningen i Låsby)
Morten Schulz (udpeget af Borgerforeningen i Låsby)
Tine Due (udpeget af Låsby Boldklub)
Stine Brøner (ejendomsmægler)
Dorit V. Lewis (dagtilbudsleder for Galten/Låsby)
Hans Iversen (udpeget af Erhverv Skanderborg)
Ole Hanberg (tilflytter)
Mille Hedemann (unge-repræsentant)

§17.4 BYERNES VÆKST 2016

Galten-Skovby

Høj grad af iværksætterier

Galten-Skovby har ALT...!

Vi er én samlet by – navnet til trods

Praktisk og dynamisk

Facts om byen

Antal indbyggere i 2016: 8427
Indbyggertallet i Galten-Skovby forventes at stige med 7,7 % frem mod 2025

13 % af alle tilflyttere til Skanderborg Kommune i 2015 flyttede til Galten-Skovby.
Byen havde en netto tilflytning på 66 personer i 2015.
I 2015 flyttede 23 % af alle Skanderborg Kommunes aarhusianske tilflyttere til Galten-Skovby.

De tre største virksomheder:

- AVK International A/S
- Eurofins Miljø Luft A/S
- Skovby Møbelfabrik A/S

Byens særlige steder

I Galten-Skovby er peget på 8 steder som de vigtigste steder i byen. Det er steder, som enten markerer eller samler byen via den funktion, som det pågældende sted har.

1. **Bymidten** med dens butikker og udbud er et naturligt mødested for mange, samt det primære sted, som besøgende bliver ledt hen.

2+3. **Gyvelhøjskolen og Skovbyskolen** er centrale steder for dagligdagens liv for byens børn, unge og andre brugere af skolen.

4. **Stiboulevarden** er byens ultimative bindeled mellem funktioner, boligområder og kontakten til det grønne landskab. Stiboulevarden benyttes flittigt af alle og er det naturlige valg, når man bevæger sig igennem den langstrakte by. Stiboulevarden er også kendetegnet ved sin beplantning, der følger stien ind gennem byens mange kvarterer. Stiboulevarden åbner sig op og smyer sig omkring byens faciliteter og områder.

5. Langs Stiboulevarden er der mange '**mødesteder**', hvor særligt byens unge mødes og skilles efter en tur inde i byen.

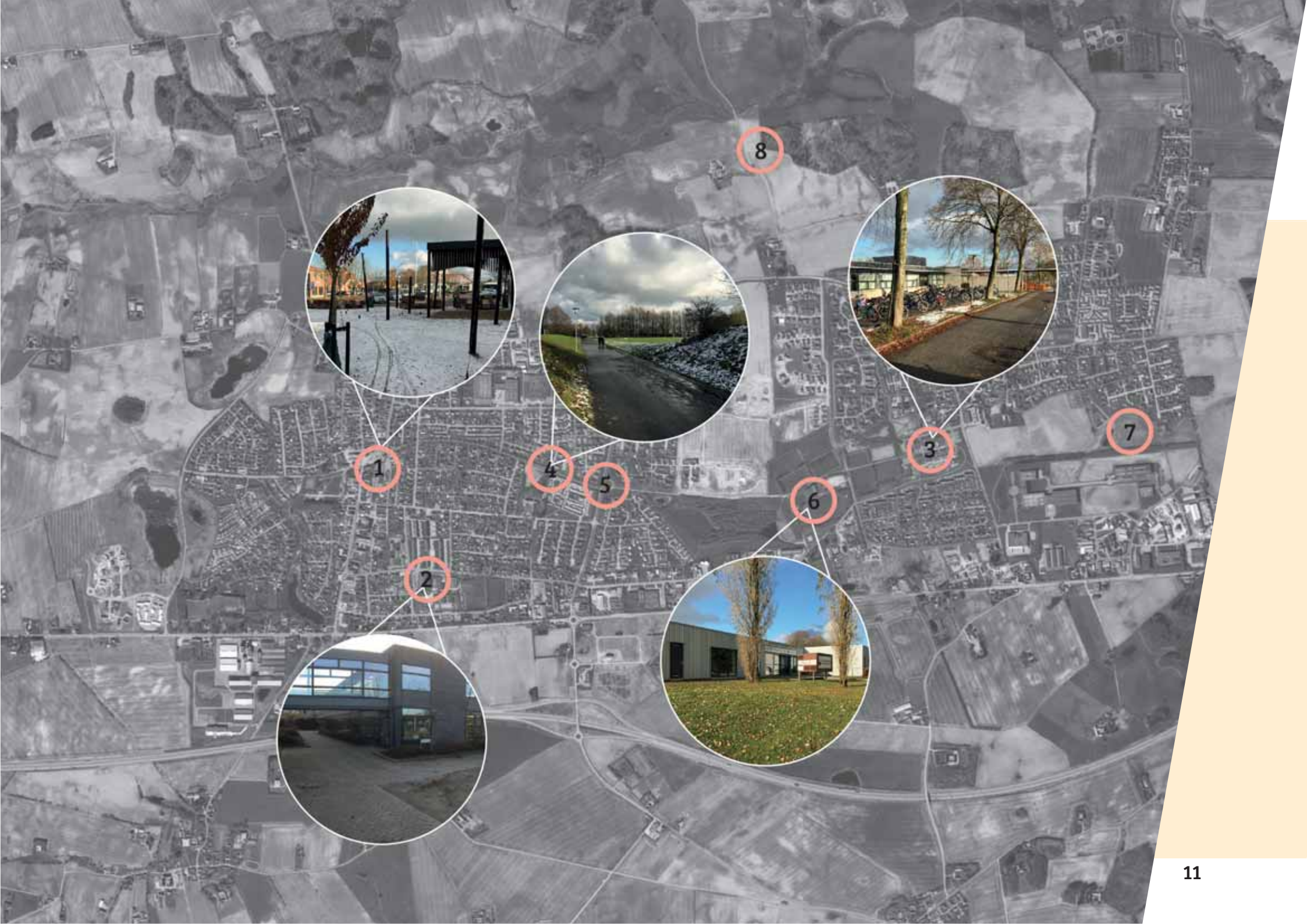
6. **Klank Idrætscenter** er det aktive mødested for hele byen med et bredt udvalg af aktiviteter.

7. **Skovbyskoven og Tingbæksø** er et nyt grønt område i Galten-Skovby og består af nyplantet skov og en regnvandssø, som er en del af et klimasikringsprojekt.

8. **Naturen mod nord** er yndet udflugtsmål for byens borgere.

**"Galten Skovby er en by – eller to byer
– i balance med sig selv. Solidt og godt."**

Forbindelser

Der skal ske en helt klar fordeling mellem forbindelser til bilerne og til de bløde trafikanter - hver især skal de have deres primære årer. Bilerne ledes ind til byens kvarterer fra Silkeborgvej, og det er Stiboulevarden, der smyer sig gennem byen som en sikker rute for de bløde trafikanter. Her skal det også være sikkert at krydse de mere trafikerede veje. Særligt omkring Torvet skal dette forbedres.

Ligeledes skal det gøres mere tydeligt og tilgængeligt at bevæge sig ud i naturen mod nord. Der er allerede mange muligheder for at komme ud af byen til fods, på cykel og med hunden, men det skal styrkes og iscenesættes endnu mere med udbygning og fokuseret indsats på stiforløbene.

Silkeborgvej er den praktiske hovedåre, hvor byen skal præsentere sig selv på bedste vis. Det skal ske i beplantningen af træer langs hele bystrækningen og bidrage til Galten-Skovby; byen med de 1000 træer.

UD I NATUREN

STIBOULEVARDEN
FOR DE BLØDE TRAFIKANTER

DEN PRAKTISKE
VEJ IND TIL BYEN

BYEN MED DE 1000 TRÆER

Vækst

Byen vokser - men er begrænset af motorvej mod syd og det åbne land mod nord.

Byen er et sammensurium af forskellige kvarterer - og sådan skal det også være fremadrettet.

- Der lægges vægt på, at byen primært skal vokse mod vest og dermed også være med til at sætte midtbyen 'i centrum'.
- Midtbyen skal fortættes, der skal bygges højere, og der skal skabes en tydelig fortælling om, at Galten-Skovby er en rigtig by.
- Skovby-Nygaard er i høj grad med til at skabe en bebyggelsesmæssig balance mellem de to store kvarterer i byen (Galten og Skovby). Men fornemmelsen af at blive inde i byen forsvinder, når man bevæger sig mellem de to områder, idet belysning, cykelsti og skiltning ophører for en kort stund.

BOLIGOMRÅDE

BOLIGOMRÅDE

SKOVBY NYGÅRD

FORTÆTNING
I MIDTBYEN

ERHVERVSOMRÅDE

NYT BOLIGOMRÅDE

TORVET

SKOVBY-NYGÅRD

SKOVBY-SKOLEN

Midtbyen

Midtbyen skal fortættes, der skal bygges højere, og der skal skabes en tydelig fortælling om, at Galtenskovby er en rigtig by.

- Der skal ske en høj grad af fortætning i midtbyen; gerne i 3, 4, 5, 6 etager.
- De højeste bygninger skal placeres ved Torvet og være med til at skabe lidt metropol primært sammen med kulturlivet i byen
- Handlen centrerer i den sydlige del, hvor der også er gode adgangsmuligheder for de gennemkørende.
- Der sker en mindre koncentration af detailhandelen, således at den kan lægge sig langs hovedgaden og Torvet.
- Det skal være muligt at holde butikker i stueetagen og boliger ovenpå. På den måde skal det også sikres, at der ikke er mindre end 2 etager i midtbyområdet.
- Eksisterende butikker kan forblive, hvor de er i dag.

Forandringer

Følgende forandringer ser udvalget som de vigtigste. Listen er prioriteret af udvalget. Det er forandringer, som både borgere og Skanderborg Kommune kan tage aktiv del i for at realisere.

1. Den vigtigste forandring i Galten-Skovby er den mentale forandring: at **Galten-Skovby er én by**; en by med mange kvarterer (heriblandt Galten og Skovby).
2. Silkeborgvej skal beplantes med **1000 træer**, der skal forskønne byens kant. Et projekt som byen i høj grad selv ønsker at løfte.
3. Flere **loops ud i naturen** skal gøre det endnu mere eftertragtet at bevæge sig ud i naturen.
4. **Stiboulevarden** skal være sammenhængende og sikker at færdes på for alle. Særligt skal der etableres en bedre overgang over Torvet.
5. **Lys, der forbinder byen** på Smedeskovvej ved Skovby Nygaard, så man bevæger sig i byen og ikke mellem to byer.
6. Planlægning for **fortætning af midtbyen** er med til at gøre midtbyfølelsen endnu stærkere.
7. Planlægning for **byvækst mod vest**. Og dermed sætte midtbyen i centrum af hele byen.
8. **Skiltningen**, både i og omkring byen, samt ved motorvejen, skal være med til at vise, at der er tale om én by.

BOLIGOMRÅDE
MOD VEST

FRI ADGANG
TIL NATUREN MOD NORD

SAMMENHÆNG I BYEN
- MED GADEBELYSNING

FORTÆTNING I
MIDTBYEN

ÉN HEL OG SIKKER
STIBOULEVARD

"BYEN MED DE 1000 TRÆER"

SKILTNING TIL 'BYEN'

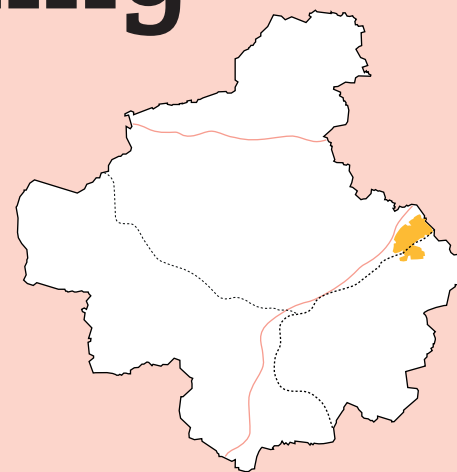
Galtenskovby

§17.4 BYERNES VÆKST 2016

Hørning

Der er ingen bøvl her!

Super infrastruktur

Hørning er en rigtig by

En leve- og bo-by

Tryghed

Facts om byen

Antal indbyggere i 2016: 8233
Indbyggertallet i Hørning forventes at stige med 9 % frem mod 2025.

31 % af alle tilflyttere til Skanderborg Kommune i 2015 flyttede til Hørning.
Byen havde en netto tilflytning på 623 personer i 2015. Hørning er den by, som har oplevet den største nettotilflytning i 2015 af de 4 centerbyer. De fleste tilflyttere kommer fra Aarhus. I 2015 flyttede 32 % af alle Skanderborg Kommunes aarhusianske tilflyttere til Hørning.

Antal tilflyttere i 2015: 623
Antal fraflyttere i 2015: 462

De tre største virksomheder er:

- HVAM
- Dansk Nordenta A/S
- JUBO Rustfrit Stål

Byens særlige steder

I Hørning er de 5 vigtigste steder udpeget. Det er steder, som enten markerer eller samler byen via den funktion, som det pågældende sted har.

1. **Ankomsterne** til Hørning via Århusvej både fra Skanderborgsiden og fra Aarhussiden. Det er her, man får det allerførste indtryk af byen. Disse to steder er vigtige i byens profil udadtil og skal have en stærk markering.

2. Skovbrynet ved **Sønderskov** fungerer som en flot ankomst til Hørning fra Skanderborgsiden, en fordel som skal forstærkes.

3. Hørning har et godt og funktionelt **butiksområde**. Det særlige ved området er, at alle butikker er samlet inden for ét forholdsvis lille område, dette er en styrke for detailhandlen. Det er let at komme til som handlende, og man kan nøjes med at parkere bilen et sted for at foretage sine indkøb.

De to skoler i byen, som fungerer som mødesteder.

4. I nord er det **Højboskolen**, der ligger i god sammenhæng med hallen og Børneuniverset.

5. I syd er det **Bakkeskolen**.

"Stationsbyen og det smukke terræn omkring banen. Landsbyen med stokroseidyl for alle pengene. Et bycenter med et rigtigt stærkt butiksliv, som fungerer på et niveau, der er unikt for denne størrelse by. Det er bestemt noget at være stolt af."

ANKOMST
1

BØRNE
UNIVERSET

4

HØJBOSKOLEN
OG HALLEN

3

DETAILHANDEL
MØDESTED
MIDTBY

5

BAKKE
SKOLEN

SKOVEN
1 2
ANKOMST

Forbindelser

Hørning har noget af det hele, når man taler om infrastruktur og forbindelser. Hørnings hovedfærdselsåre, Århusvej, er placeret midt i byen, og fordeler trafikken til den nordlige del af byen og den sydlige del af byen. Ligesom Århusvej løber jernbanen gennem byen. Det er både regionaltog med stop i Hørning og gennemkørende lyntog. Hørning afgrænses mod nord og mod vest af motorvejen.

De emner, som udvalget anbefaler Byrådet at arbejde videre med, er:

- Tydelig forbindelse (fx via særlig belægning eller anden markering) mellem stationen og bytorvet og butiksområdet. I dag er det ikke megen forbindelse mellem de to områder, men det kan forstærkes væsentligt.

- Udbygning af Herredsvej inkl. cykelsti, så vejen bliver mere trafiksikker og behagelig for alle trafikanter at færdes på. Hørning har et erhvervsområde, som medfører en del tung trafik på Herredsvej. Samtidig er det også en vej, som mange cyklister benytter sig af, når de skal fra det sydvestlige Aarhus og til eksempelvis Skanderborg.

- Rundkørsel i krydset Herredsvej-Skanderborgvej. Det kan være svært at komme ud på Århusvej, når man kommer fra Herredsvej.

- Omfartsvej - forlængelse af Herredsvejen op til Hovvejen og vej ind til erhvervsområdet. Med en omfartsvej vil man lede primært den tunge trafik uden om byen.

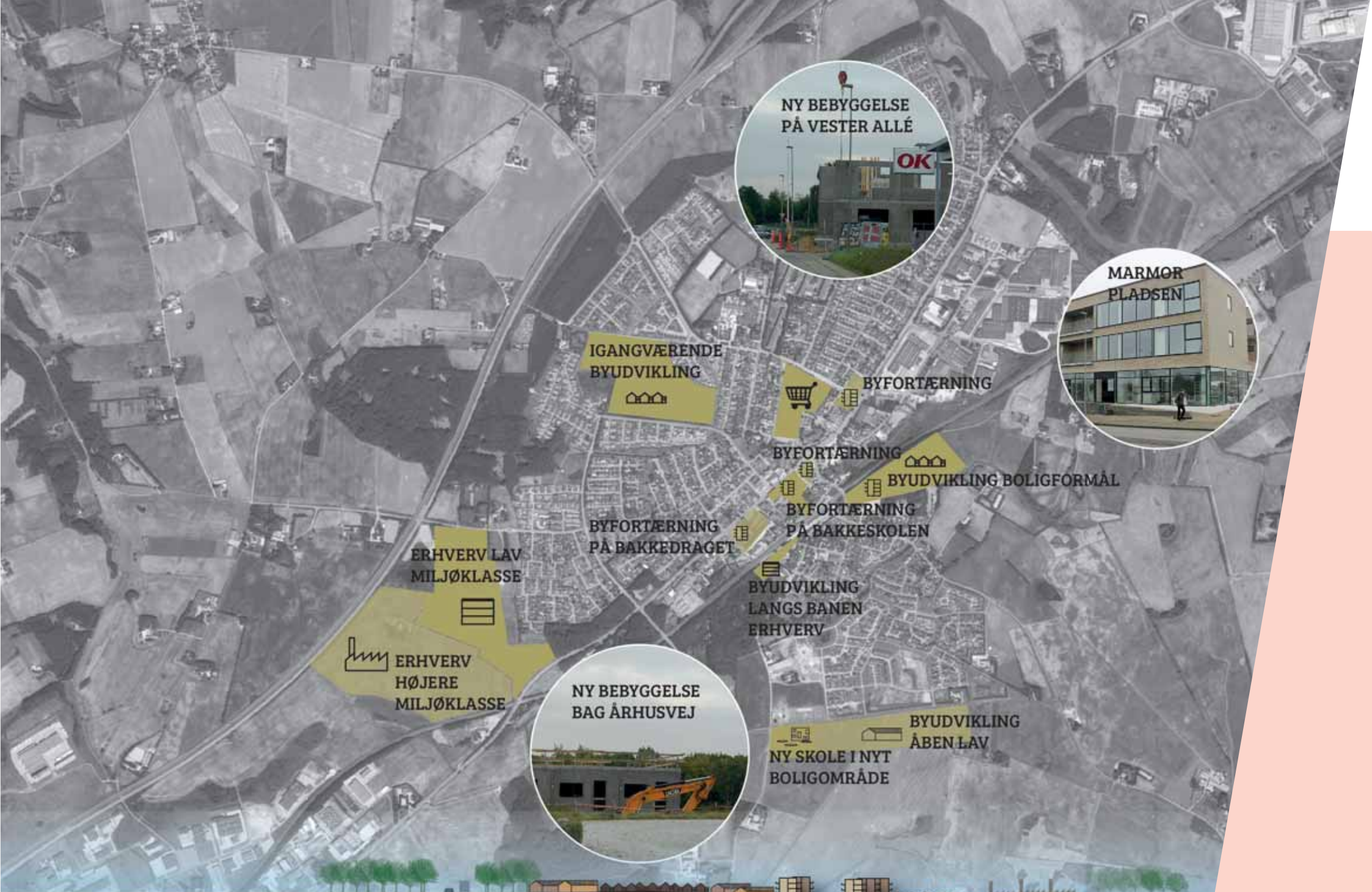
Vækst

Der er flere muligheder for vækst i Hørning. Udvalget anbefaler Byrådet følgende områder, hvor der kan skabes vækst:

- Ny institution (flytning af Bakkeskolen) i området syd for Århusvej, evt. i forbindelse med nye boligområder.
- Fortætning ved Bakkeskolen, hvis en ny skole skal placeres et andet sted.
- Byvækst i området langs banen til etagebebyggelse og rækkehuse i ét område og erhverv i et andet.
- Byvækst syd for Herredsvejen, flere byggegrunde til parcelhuse og rækkehuse.

- Byfortætning ved Bakkedraget i form af etagebebyggelse.
- Byfortætning langs Skanderborgvej i form af etagebebyggelse.
- Igangværende boligudvikling på bymarken med Toftegårdsvej. Her planlægges for rækkehuse.
- Erhvervsudvikling sydvest for Hørning (er en del af forslag til Kommuneplan 16).

E45

NY BEBYGGELSE VED
TOFTEGAARDSVEJ

FORTÆTNING VED
SKANDERBORGVEJ

NYT
BOLIGOMRÅDE

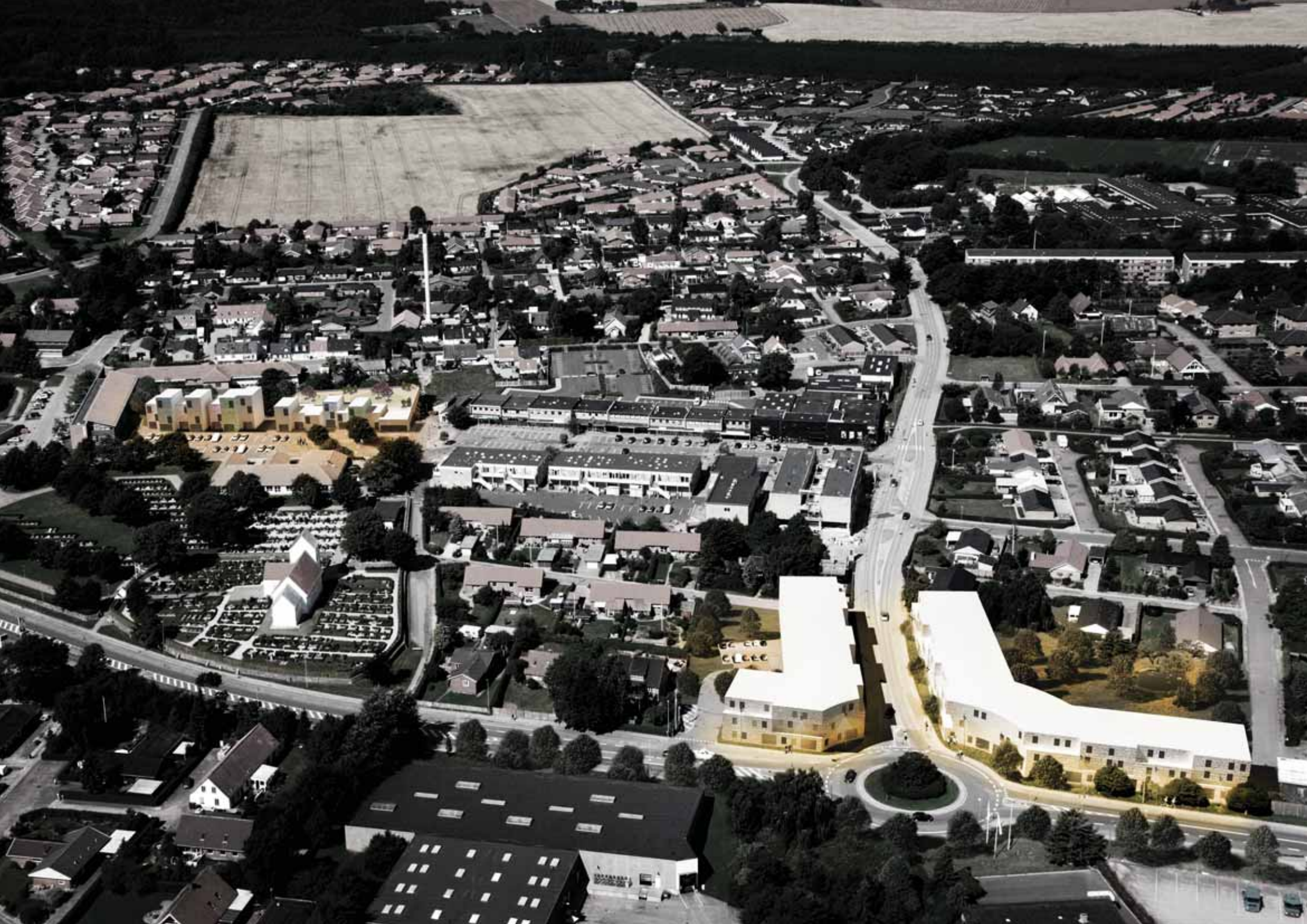
Midtbyen

Der skal ske en høj grad af fortætning i midtbyen. De højeste bygninger skal placeres ved torvet og langs Skanderborgvej.

Midtbyen styrkes således, at arealet til at etablere butikker i koncentrerer og indskrænkes for at styrke detailhandlen.

Eksisterende butikker kan forblive, hvor de er.

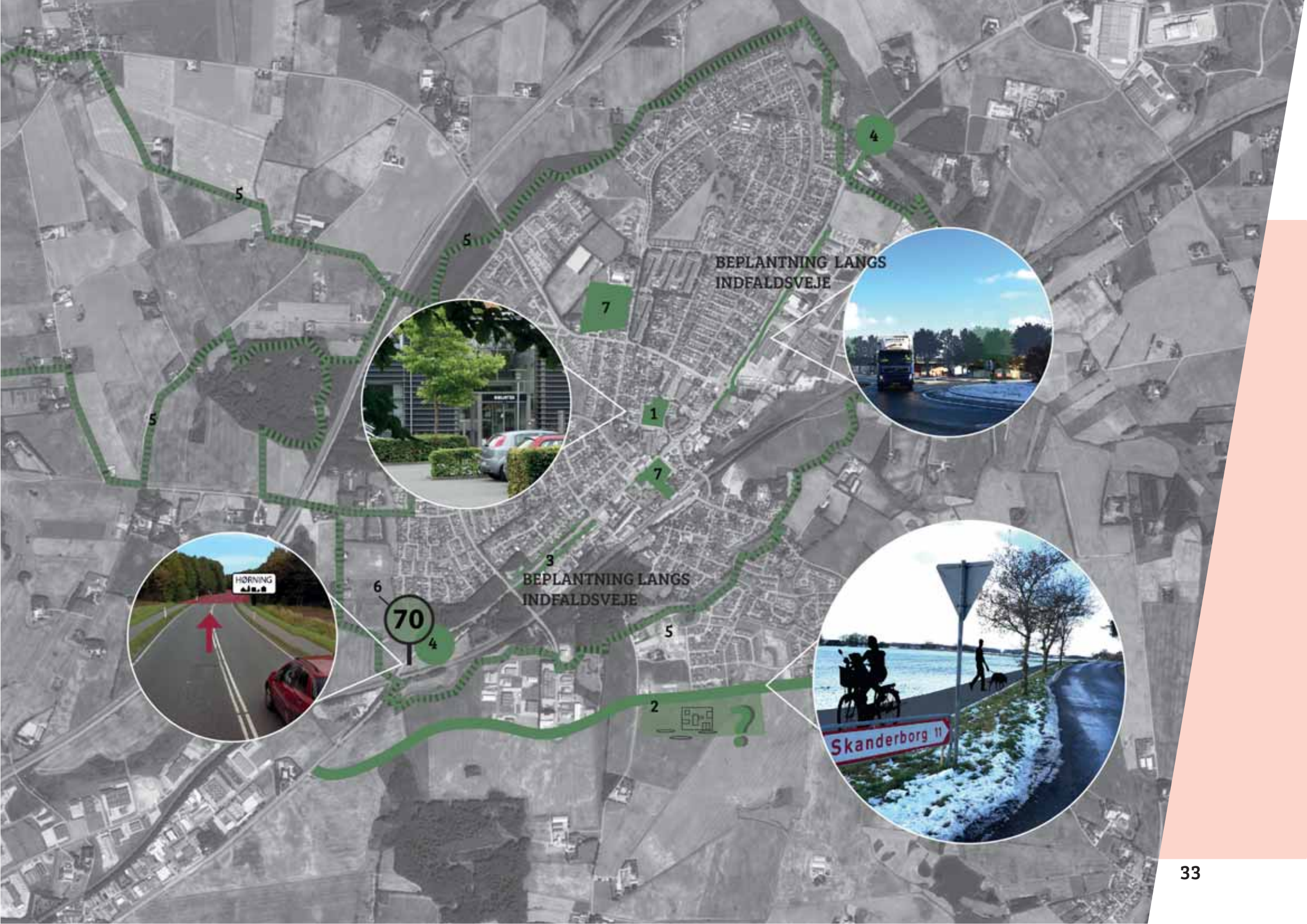

Forandringer

Følgende forandringer ser udvalget, som de vigtigste. Listen er i prioriteret rækkefølge. Det er forandringer, som både borgere og Skanderborg Kommune kan tage aktiv del i for at realisere.

1. **Torvet** og etablering af **samlingssteder**, ophold, aktivitet.
2. Udbygning af **Herredsvej**, som skal gøres mere trafikssikker for alle.
3. Etablere **grøn allé** langs Århusvej. Det grønne træk kan ses som en forlængelse af Sønderskov ind i byen og som forskønnelse af oplevelsen af indfaldsvejen til Hørning.
4. Byporte, markering af **ankomsterne** - fx flere info-polyner.
5. Fortsat styrke de **grønne forbindelser** rundt i Hørning og ud i landskabet omkring Hørning.
6. Flytte **70 km** begrænsningen og **byskiltene** længere ud ad byen ved Sønderskovens skovbryn.
7. To **skoler i Hørning** - afklaring af skole-situationen omkring Bakkeskolen, samt involvering af lokalsamfundet i debatten om skoler i Hørning.
8. Det skal altid være muligt at købe en **byggegrund** eller en **bolig i Hørning**.

BEPLANTNING LANGS
INDFAALDSVEJE

BEPLANTNING LANGS
INDFAALDSVEJE

70

Skanderborg 11

§17.4 BYERNES VÆKST 2016

RY

Særlig natur **Turister**
Ry har god energi
Great outdoor Stærke foreninger
Ressourcestærke borgere
Søhøjlandets Skagen
Eksklusiv

Facts om byen

Antal indbyggere i 2016: 7161

Indbyggertallet i Ry forventes at stige med 11 % frem mod 2015.

10 % af alle tilflyttere til Skanderborg Kommune i 2015 flyttede til Ry.

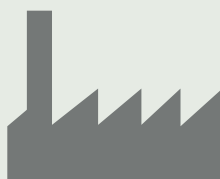
Byen havde en netto tilflytning på 51 personer i 2015.

I 2015 flyttede 10 % af alle Skanderborg Kommunes aarhusianske tilflyttere til Ry.

Antal tilflyttere i 2015: 441

Antal fraflyttere i 2015: 360

De tre største virksomheder er:

- Pressalit A/S
- AKVA Waterbeds ApS
- INOX A/S

Byens særlige steder

Der er mange særlige steder i Ry, i udvalget har man omtalt disse steder som zoner. Flere zoner er veletableret og andre zoner er endnu kun i idéfasen. Kendetegnet ved alle zonerne er, at de kan udvikles. To af zonerne bør fremhæves, som ganske særlige steder. Det ene er byens centrum, som primært består af de tre torve. Det andet er Ry Hallerne, der fungerer som central bindeled mellem Rys kvarterer, og som er et bindeled for store dele af idræts og foreningslivet.

MIDTBYEN

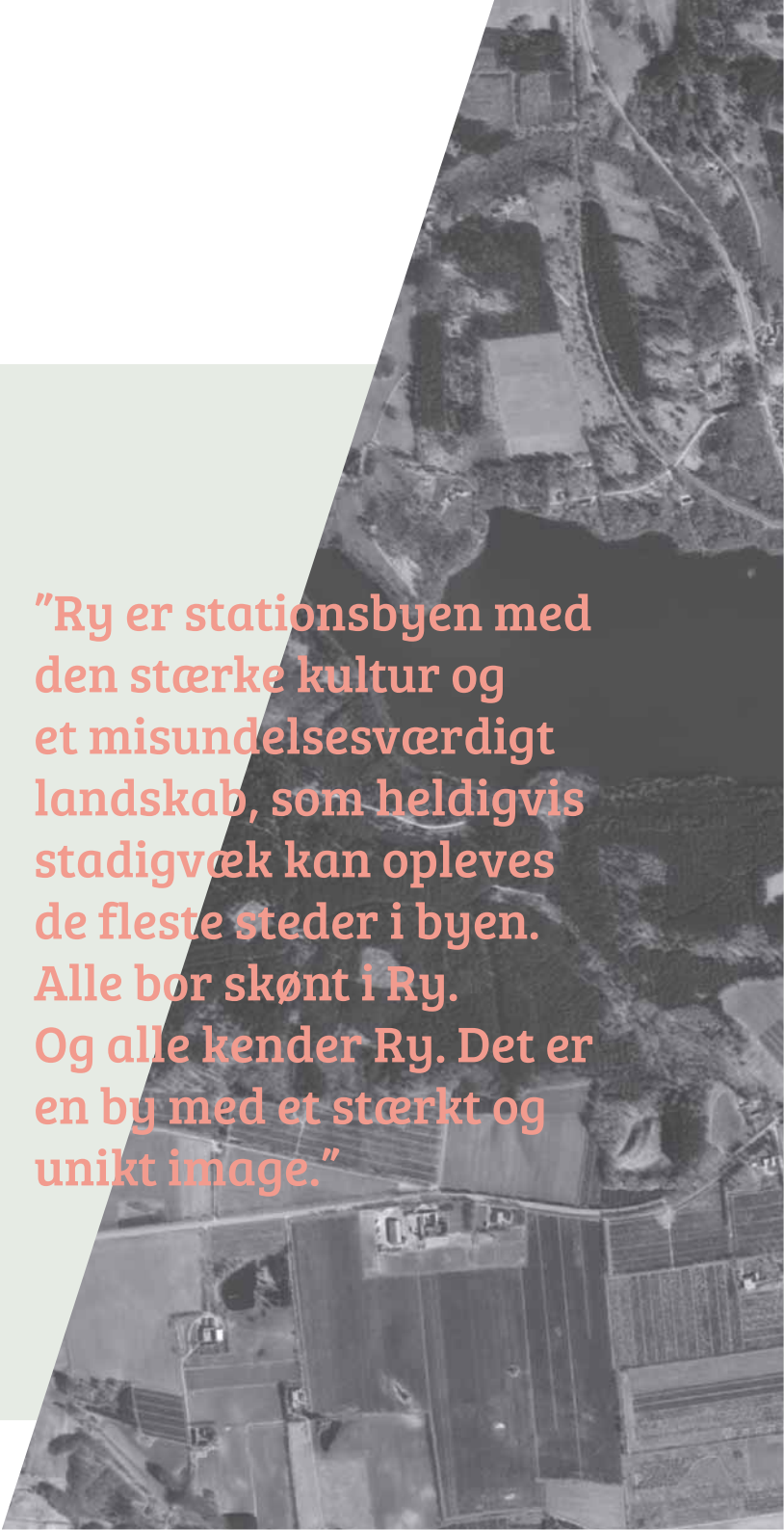
1. Bytorvet
2. Stationstorvet
3. Bibliotekstorvet
4. Anna Klindts have
5. Fællesskabernes hus (Tidl rådhus)
6. Mølleskolen
7. Siimtoften
8. Ry kirke og sognehuset
9. Ry Højskole

RYHALLERNE

10. Ry Hallerne - centralt bindeled mellem bykvartererne i Ry
11. Legezonen Aktivitetsskov

ANDRE STEDER I RY

12. Kyhns minde
13. Siim skov
14. Sansezonen
15. Pulszonen
16. Hulstien
17. Bikepark
18. Overgang ved Holms camping
19. Knud Hule
20. Skimminghøj
21. Sdr Ege Strandpark
22. Bådhaven/Marina

"Ry er stationsbyen med den stærke kultur og et misundelsesværdigt landskab, som heldigvis stadigvæk kan opleves de fleste steder i byen. Alle bor skønt i Ry. Og alle kender Ry. Det er en by med et stærkt og unikt image."

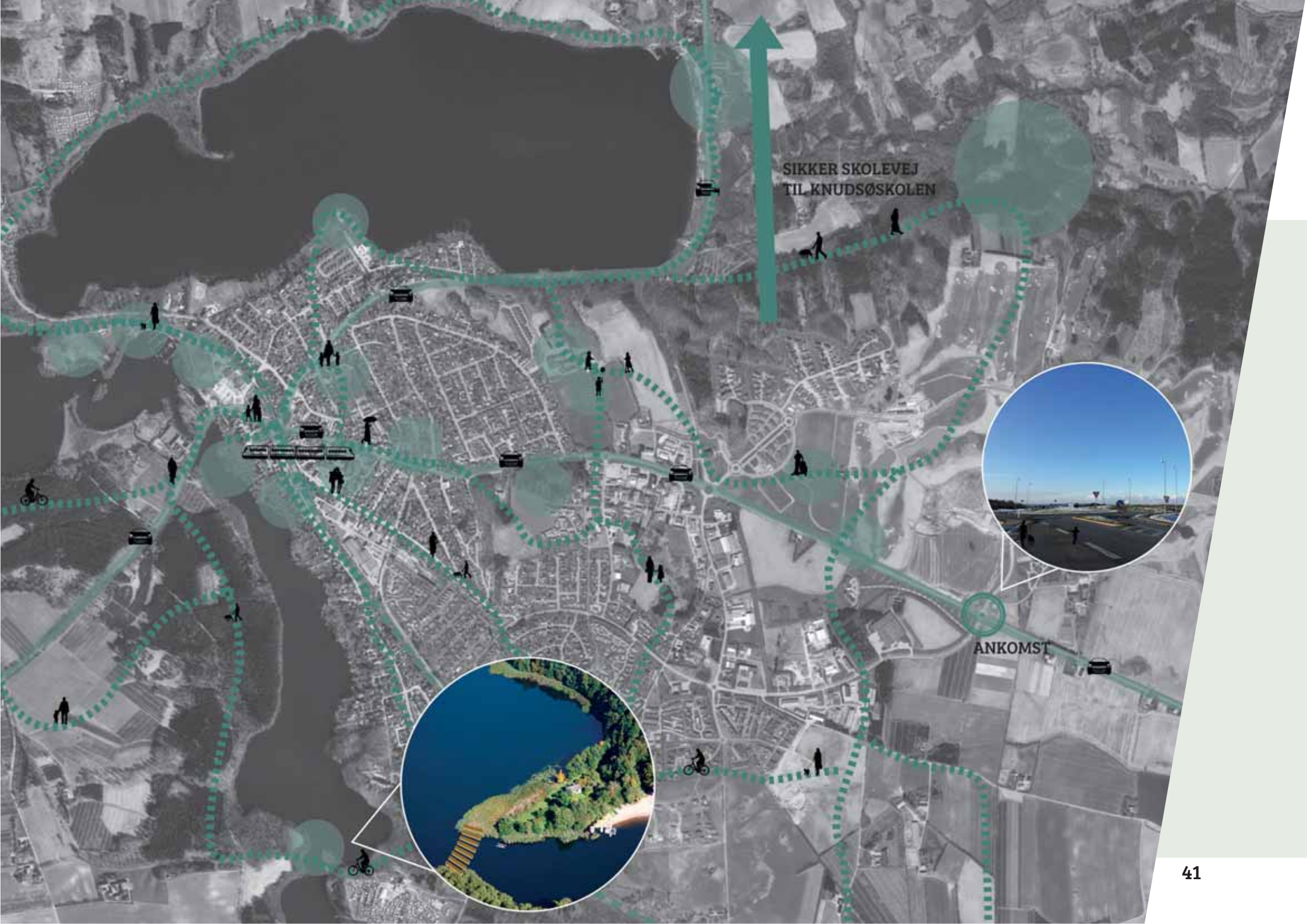

Forbindelser

Forbindelser er vigtige for at gøre tilgængeligheden bedre i Ry. Der er tale om flere slags tilgængeligheder, som alle kan gøres bedre og tydeligere. I udvalget blev forbindelserne i Ry omtalt som loops.

- Tilgængelighed mellem de særlige steder via loops, der binder stederne i Ry sammen for de bløde trafikanter.
- Tilgængelighed til naturoplevelser skal vises bedre frem.
- Tilgængeligheden skal tydeliggøres. Både for byens borgere, tilflyttere og turister.
- Tilgængelighed til skovene omkring Ry for offentligheden - vha. aftaler med lodsejerne.
- Sikker forbindelse mellem Kildebjerg og Knudsøskolen.
- Skabe en markering af ankomsten til Ry på Skanderborgvej allerede ved rundkørslen ved Bakkelyvej.

SIKKER SKOLEVEJ
TIL KNUDSØSKOLEN

ANKOMST

Vækst

Rys vækst sker primært i centrum i form af byfortætning og byomdannelse:

- Byfortætning på Bytorvet i form af etagebebyggelse til boliger.
- Byfortætning langs Skanderborgvej.
- Byomdannelse og byfortætning, hvor erhverv flytter ud af midtbyen.
- Byomdannelse og byfortætning ved Mølleskolen, hvis skolen flyttes.

Butiksområdet:

Styrkelse af detailhandlen sker ved at koncentrere og indskrænke detailhandelsområdet til primært at dække de tre torve samt forbindelsen til Kvikly på Siimtoften. På den måde forstærkes sammenhængen mellem Siimtoften og midtbyen.

Ryhallerne:

Styrkelse af området ved Ryhallerne for nuværende og kommende interessenter, herunder ved at etablere institutioner, som fx en ny skole. Dette kan skabe synergi og god sammenhæng med hallerne.

Fremtidige boligudlæg:

I Rys sydøstlige del ligger et areal, som er under udvikling til boligformål. Det vil være i dette område, man vil have mulighed for at udvikle Ry med nyt byudviklingsområde.

BYFORTÆTNING PÅ BYTORVET
BIBLIOTEKSTORV
STATIONSTORV
BYFORTÆTNING LANGS RANDERSVEJ
BYOMDANNELSE / FORTÆTNING
PÅ SIGTVED MØLLESKOLEN
ERHVERV
PERSPEKTIVAREALER
TIL BYOMDANNELSE

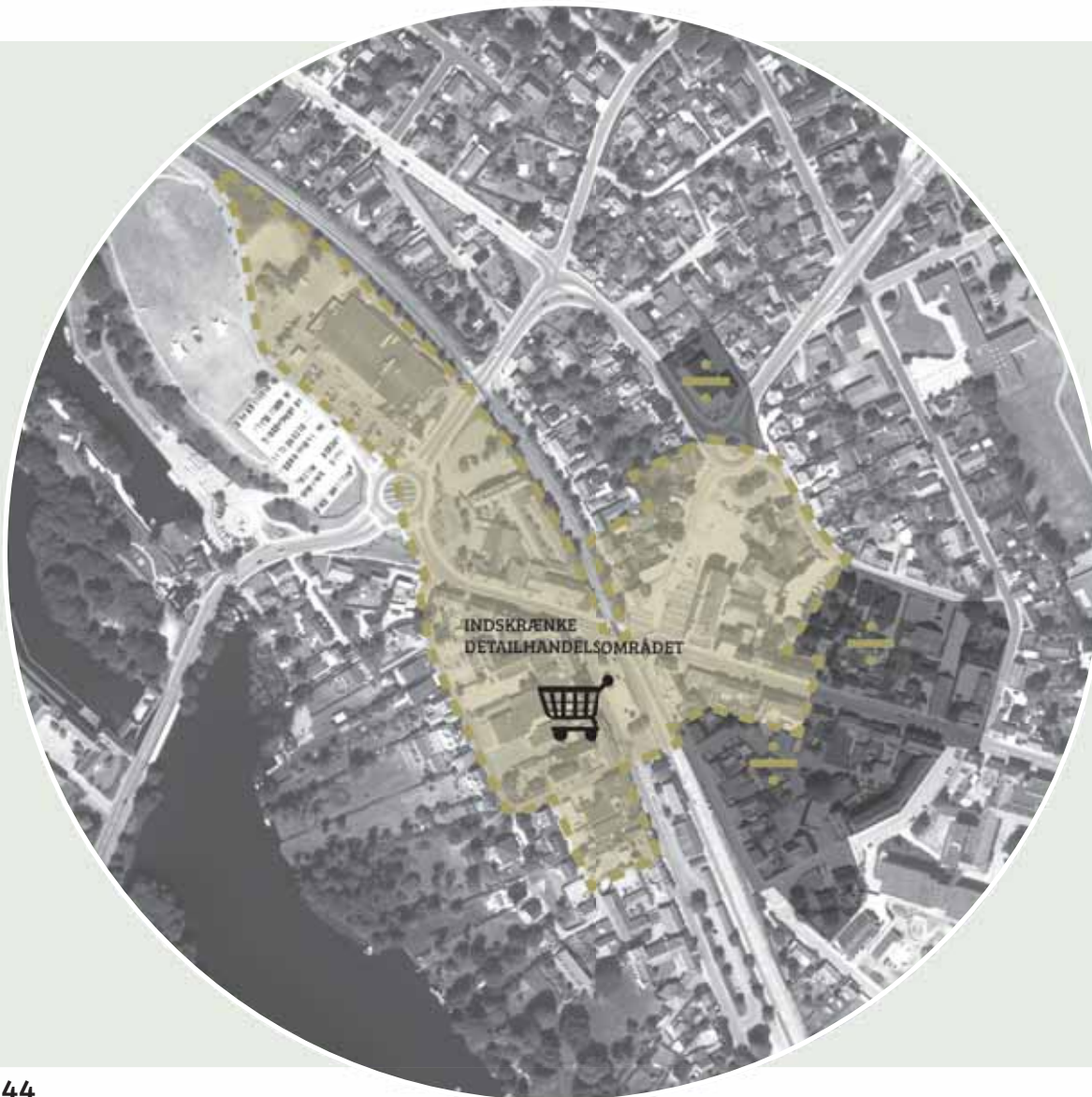
INTEGRATION ML
RYHALLERNE OG
NYE
INSTITUTIONER

IGANGVÆRENDE
BYUDVIKLING
MULIGT
FREMTIDIG
BYUDVIKLING

NY PLACERING
AF MØLLESKOLEN
VED HALLEN

BYFORTÆTNING
I CENTRUM

Midtbyen

Der skal ske en høj grad af fortætning i midtbyen. De højeste bygninger skal primært placeres langs Skanderborgvej.

Midtbyen afgrænses således, at arealet til at etablere butikker i koncentrerer og indskrænkes. Eksisterende butikker kan forblive, hvor de er i dag.

Forandringer

BYMIDTEN

Torvemiljøerne, Bytorvet, Stationstorvet og Bibliotekstorvet, skal udvikles med legearealer, belægning, byinventar og belysning, som skaber sammenhæng mellem de tre torverum.

SAMMENHÆNG

- Synliggøre loops og særlige steder, zoner. Lægge en strategi for sammenhængen i byen og med den omkringliggende natur.

- Arbejde for at etablere forbindelsen over det tidligere vadested ved Holmens camping via bro, trækpram eller nyt vadested.

- Turisme med udgangspunkt i også at kunne gå og cykle fra Ry Bymidte til zonerne og videre ud i naturen.

- Etablere sammenhæng mellem byens områder (bymidten, Kildebjerg, Vessøvej kvarteret) gennem styrkelse af området ved Ry Hallerne. Området ved Ry Hallerne skal i endnu højere grad fungere som mødested både for byens borgere og turister, og der er mulighed for at etablere institutioner.

Åbne spørgsmål, som der skal tages stilling til i fremtiden, er:

- Undersøgelse eller business case af et eventuel Outdoor center.

- Hvad skal der ske med erhvervsområdet ved Brunhøjvej, Industrivej og Parallelvej?

- Skal det være et lokalt centerområde, for de omkringliggende boligområder? eller

- Skal muligheden for detailhandel mindskes så vidt muligt? eller

- Skal området udlægges til noget andet?

VELKOMMEN
TIL SKOVEN

§17.4 BYERNES VÆKST 2016

Låsby

Plads til mangfoldighed

Byen uden centrum

Fra traditionel hovedgade til hele byens servicegade

Fantastisk infrastruktur **Naturen tæt på**

Landsbyfølelse

Moderne centerby

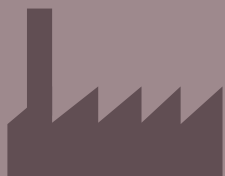
Facts om byen

Antal indbyggere i 2016: 2438
Indbyggertallet i Låsby forventes at stige med 8 % frem mod 2025

12 % af alle tilflyttere til Skanderborg Kommune i 2015 flyttede til Låsby.
Byen havde en netto tilflytning på 60 personer i 2015.
I 2015 flyttede 10 % af alle Skanderborg Kommunes aarhusianske tilflyttere til Låsby.

De tre største virksomheder:

- AVK Gummi A/S
- Baby Dan A/S
- Danpres A/S

Byens særlige steder

I Låsby er der peget på 9 steder som de vigtigste steder i byen. Det er steder, som enten markerer eller samler byen via den funktion, som det pågældende sted har.

1. Det er **naturen rundt om byen**, der er det helt særlige sted ved Låsby og én af de primære årsager til, at man ønsker at bo netop her.

Byens dagligdagsfunktioner og fritidsaktivitetshuse, som nedenstående markerer, er vigtige samlingspunkter i byen og udgør de steder, der har betydning for alle, og er med til, at forstærke landsbyfølelsen, hvor der er én af de vigtigste ting.

2. Låsby Skole
3. Låsby Hallen
4. Hallens udearealer
5. MENY (Låsby's eneste dagligvarehandel)
6. Søparken - et helt nyt aktivt og rekreativt mødested
7. Spejderhytten

Derudover er der;

8. **Låsby Kirke**, der stråler på sin lille top i byen og markerer sig i den gamle middelalderby.

9. **Låsby Forsamlingshus**, der kan rumme de store fester og møder, der forener hele byen.

"Låsby er middelalderbyen og det vilde vesten i skøn forening. En hybrid mellem en vindblæst, jysk vejkantby og en klassisk, søvnig landsby"

Forbindelser

Det er alt det grønne omkring byen, der giver værdi for dem, der vælger Låsby. Her er det ikke spørgsmålet om at komme ind til en by, men hvordan man kommer "ud", der er det centrale.

Derfor skal der sættes fokus på at udvikle og udbrede kendskabet til de mange loops, der går inde fra byens mødesteder og ud i det åbne land.

I Låsby er der fokus på, at byen skal sikre de bløde trafikanter. Det skal være nemt og sikkert, at bevæge sig fra bolig og ud til byens servicefunktioner og butikker. Bilister skal således ledes af små indgange fra Århusvej og Hammelvej ind til byens servicegade og boligområder.

- Hovedgaden skal omdannes til en servicegade med stilletrafik.
- Mellem skolen og hallen er der brug for en indsats for at etablere en sikker vej for børnene, som dagligt pendler mellem de to centrale steder.
- Der skal etableres en nordlig adgang til Elleskovvej fra Niels Bohrs Vej, således det bliver nemmere at lede trafikken den vej til og fra aktiviteterne langs Niels Bohrs Vej.

UD I NATUREN

ETABLERING AF
NORDLIG ADGANG

SIKKER FORBINDELSE
MELLEM SKOLE OG HAL

SERVICEGADEN

Vækst

Erhverv skal etableres mod øst og dermed være med til, at skabe mulighed for nye og tættere boligområder i den sydlige del af byen.

Ved byens primære indgang lægges vægt på fortætning med punkt- og rækkehuse. Her skal der skabes gode offentlige adgange og passager fra Hovedgaden og til det nye butiksområde på byens kant.

De store boligområder skal udvikle sig i enklaver uden gennemkørende trafik, og hvor forholdet til det åbne land og stisystemer vægtes højest. Den grønne struktur og forbindelserne udvikler sig sammen med boligområderne.

BOLIG

BOLIG

BOLIG

ERHVERV

FORTÆTNING

BUTIKS-
OMRÅDE

FORTÆTNING

ERHVERV

BOLIG

FRIHOLDT GRØNT AREAL
OP TIL MOTORVEJ

BOLIG

NYT BOLIGOMRÅDE

KIRKEN

HALLEN

FORTÆTNING

BUTIK

ERHVERV

Midtbyen

Der kommer til at ske en stor ændring i byens struktur, når byens kant bliver omdannet til butiksområde - det modsatte af alle andre. En ændring, der betyder, at den traditionelle hovedgade omdannes til hele byens servicegade.

- Servicegaden med tilknytning til skolen, Søparken og hallen som de store spillere, skal være området, der tilbyder de liberale erhverv, hvor "kroppen skal med". Det er her kiropaktoren, tandlægen, frisøren med flere ligger side om side og tilbyder deres service for byen og besøgende.
- Det nye butiksområde, som nu ligger på kanten af byen, kan servicere byens borgere, men også de mange, der arbejder i byen og kører videre hjem, for hvem det er nemmere lige at dreje omkring Låsby og det nu lettilgængelige butiksområde.
- Fra byens områder skal butiksområdet være tilgængeligt for de bløde trafikanter gennem det tidligere erhvervsområde, hvor der i fremtiden skal være fortætning af boliger.

Forandringer

Følgende forandringer ser udvalget som de vigtigste. Listen er prioriteret af udvalget. Det er forandringer, som både borgere og Skanderborg Kommune kan tage aktiv del i for at realisere.

1. **Adgangene til hallen** skal styrkes, således det er muligt at komme til hallen fra flere retninger uden at skulle på omvej gennem hele byen.

2. En **ny nordlig adgang** mellem Niels Bohrs Vej og Nørregade skal etableres og gøre det nemmere at komme ind og ud af byen fra den retning, samt lette gennemkørende trafik på Hovedgaden.

3. Etablering af en **sikker forbindelse mellem skolen og hallen**, således børn og unge i højere grad frit kan bevæge sig mellem de to steder.

4. Planlægning af **nye boligområder**. Her er det ikke rækkefølgen, der er vigtig. Det er i højere grad et spørgsmål om kvalitet i boligområderne, hvor det nære liv til naturen er i højsædet, samt tilgængeligheden til servicegaden til fods og på cykel og endelig adgang til at komme hurtigt ud af byen i bil.

5. **Ny bystruktur**, hvor butikslivet får nyt liv på byens kant.

6. **Fortætning** i de gamle erhvervsområder mellem Hovedgaden og det nye butiksområde.

NYT BOLIGOMRÅDE
MED FOKUS PÅ DE BLØDE
TRAFIKANTER

NORDLIG FORBINDELSE

OMDANNELSE TIL
SERVICEGADE

BUTIKSOMRÅDE

MULIGHED FOR
TÆT BEBYGGELSE

Dialog mellem Byråd og byerne

Som den anden del af opgaven i udvalget har Byrådet bedt om, at udvalget arbejder med hvilken dialogform Byrådet fremover kan have med byerne. I dette arbejde om byernes vækst har lokale ildsjæle, prikket eller udpeget af foreninger, skolen, dagtilbud, erhverv eller andre, siddet sammen med Skanderborg Kommune i en fælles proces for at lægge trædestenene og rammerne for byernes udvikling. Og det har været en god proces for alle parter.

Når Byrådet kalder

Byrådet har et ønske om at inddrage og samarbejde med alle grupper af borgerne. Gerne tidligt i planlægningsprocesser og i den praktiske løsning af opgaven. Erfaringen viser, at der er mest interesse for at engagere sig i det konkrete og afgrænsede, som den enkelte (gruppe) har interesse for.

Udvalget anbefaler, at dialogen er opgaveorienteret, det vil sige, at Byrådet inviterer ind til dialog tidligt i processen. Byrådet går i dialog med byerne, når der lægges kommuneplanrammer for byerne, ved lokalplanlægning, ved trafiksikkerhedsprojekter, ved større omlægninger af skole, dagtilbud, plejedistrikter, biblioteker mv. Dialogen kan have karakter af orienterings- og debatmøder, ad hoc arbejdsgrupper med repræsentanter fra byen og kommunens administration, - og dialog med bestyrelser for skole og dagtilbud.

Byerne lægger vægt på, at der kan udpeges skiftende, relevante personer til at indgå i samarbejdet i arbejdsgrupper m.v., således at det er opgaven og sagen, der bestemmer hvilke personer, der indgår i arbejdsgruppen. Sådanne ad hoc arbejdsgrupper kan sammensættes ved, at Skanderborg Kommune udpeger deltagere (f.eks. også fra institutioner) og beder foreninger og bestyrelser i byen udpege andre. Ansvar for at tage de endelige beslutninger ligger hos Byrådet, som er valgt af borgerne.

Når byen kalder

Når borgerne tager initiativet og kalder på Byrådet, så er der ikke kun én indgang. Byerne kan altid henvende sig til Byrådets medlemmer. Principielt er alle veje ind i den kommunale administration den rigtige, og det er op til de kommunens ansatte at følge sagen til den relevante afdeling.

Udvalget anbefaler, at der afprøves forskellige måder for, hvordan Skanderborg Kommune kan signalere den åbenhed og gøre det let for byerne at henvende sig til kommunens administration for at få hjælp til at komme videre med en idé eller et projekt. Det kan f.eks. være en fast kontaktperson for den enkelte by, og der kan afprøves forskellige modeller for de forskellige byer.

Realisering af planerne

Udvalget om Byernes vækst har afleveret sit arbejde og sine anbefalinger til Byrådet den 15. december 2016. Under de forskellige byer er det delt op i små og store investeringer – og hvad der prioriteres først. Og nu skal de mange gode ideer og planerne ud at leve videre og realiseres på forskellig vis.

Det forventes, at Byrådet i forlængelse af rapporten vil sende forslag til kommuneplantillæg i høring medio 2017 – forslag der udarbejdes på grundlag af rapporten. Det følges op af lokalplanlægning, når bygherrer ønsker at bygge nyt i byerne.

Andre ting, som f.eks. trafiksikkerhedsprojekter og mindre ændringer af vej- og stiforløb, beplantning og opholdsarealer, kan realiseres gennem den løbende drift og vedligeholdelse. Der holdes fast i, at driften og løbende vedligehold følger de planer, der her er lagt.

Hvor der er ting i planerne, som kræver større kommunale investeringer, vil det indgå i Byrådets årlige budgetprioritering. Hvis borgere, foreninger, dagtilbud eller skoler indsender ønsker til budgettet, der tager afsæt i planerne for de enkelte byer, vil det stå stærkere i Byrådets prioritering.

Lokale kræfter, foreninger, borgere, projektforum eller grupper vil kunne indgå i et samspil med hinanden og med kommunen om at realisere både små og store forandringer, f.eks. via grønne partnerskaber. Det kan f.eks. være et fælles projekt at plante træer ved indkørslen til en by, hvor kommunen eller andre leverer træerne og borgerne planter dem.

